

Andre juridiske saker

Blant de andre juridiske sakene UDI og den øvrige utlendingsforvaltningen behandler er søknader om visum, bosettingstillatelse og statsborgerskap.

Visum

I utgangspunktet er det visumplikt mellom landene i verden, og spørsmål om visum hører inn under det enkelte lands suverenitet. Dersom to lands myndigheter ikke lenger ønsker visumplikt, kan de inngå bilaterale avtaler om visumfrihet. Norge har inngått slike avtaler med de fleste europeiske land. For land utenfor Europa er imidlertid visumplikt regelen heller enn unntaket.

Det store flertall av søknadene om visum til Norge behandles av norske utenriksstasjoner. Generelt sendes bare søknader hvor utenriksstasjonene er usikre på om vilkårene for innvilgelse er oppfylt, videre til UDI for behandling. Likevel har ikke alle utenriksstasjoner myndighet til å avgjøre søknader om visum. Slike stasjoner sender derfor alle søknader de mottar, videre til UDI for avgjørelse.

I 2000 ble anslagsvis 80-100 000 visumsøknader behandlet ved ulike utenriksstasjoner, mens 12 312 ble behandlet av UDI.

I behandlingen av visumsøknader er UDI pålagt å vurdere det som kalles returforutsetninger. Dersom det er grunn til å tro at søkeren ikke kommer til å reise tilbake til hjemlandet som forutsatt når visumperioden utløper, kan søknaden bli avslått.

UDI behandlet i 2000 12 312 søknader om visum. 7 478 (61 prosent) av søknadene ble innvilget.

Bosettingstillatelse

Bosettingstillatelse kan gis etter at søkeren har bodd i Norge i tre år med gyldig oppholds- eller arbeidstillatelse. Oppholdet må ha funnet sted de siste tre årene, og grunnlaget for det må ha vært en oppholds- eller arbeidstillatelse uten begrensninger, det vil si en tillatelse som er gitt med sikte på varig opphold i Norge.

Bosettingstillatelse gir rett til opphold og arbeid uten tidsbegrensning. En slik tillatelse trenger ikke fornyes, og det har ingen betydning for tillatelsen om utlendingen blir arbeidsledig, skilt el.

En bosettingstillatelse kan bortfalle dersom søker har hatt bopel utenfor landet sammenhengende i mer enn to år. Etter søknad kan det gis adgang til lengre fravær uten at tillatelsen faller bort.

Politiet har fullmakt til å innvilge søknader om bosettingstillatelse i saker der det ikke er tvil om at en søker oppfylder vilkårene for slik tillatelse. I praksis betyr dette at de fleste søknader om bosettingstillatelse behandles av politiet. I 2000 innvilget politiet og UDI til sammen 6 396 søknader om bosettingstillatelse.

Statsborgerskap

Innvandrere og flyktninger kan etter søknad til Utlendingsdirektoratet få norsk statsborgerskap. Det kreves at den som søker statsborgerskap:

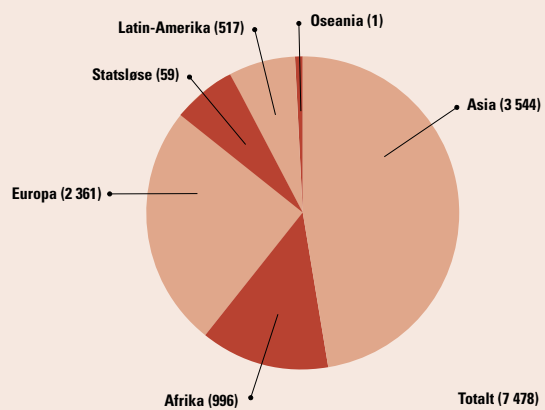
- er minst atten år,
- har hatt fast bopel i Norge de siste sju årene (botidskravet),
- har hederlig vandel, og
- ikke har vesentlig bidragsgjeld.

Loven åpner for å gjøre unntak fra disse kravene for den som tidligere har vært norsk borger eller er gift med norsk borger, og ellers dersom det foreligger særlige grunner. For nordiske borgere kan det også gjøres unntak fra botidskravet.

I 2000 innvilget Utlendingsdirektoratet 7 200 søknader om statsborgerskap.

Visumsøknader, innvilget av UDI i 2000 inndelt etter verdensdel

De største gruppene med innvilget norsk statsborgerskap 2000

